Alt chinook

L'**alt chinook**, també conegut com a **Kiksht**, **Columbia Chinook**, i **Wasco-Wishram** pel seu únic dialecte viu, és una llengua amenaçada del Pacífic Nord-oest dels Estats Units. Tenia 69 parlants el 1990, dels quals 7 eren monolingües: cinc wasco[2] i dos wishram. Pel 2001 encara quedaven cinc parlants de wasco.[3] És l'última de les llengües chinook vives. La darrer parlant fluent, Gladys Thompson, va morir en 2012.[4] La seva tasca fou reconeguda per la Legislatura d'Oregon en 2007.[5][6][7]

Dos nous parlants aprenien kiksht a la reserva índia de Warm Springs en 2006.[8] EL Northwest Indian Language Institute de la Universitat d'Oregon formà una agrupació per ensenyat kiksht i Numu a les escoles de Warm Springs.[9][10] Hom pot aconseguir arxius d'audio i vídeo de kikshta l'Arxiu de Llengües Amenaçades.[11]

Alt chinook	
Kiksht	
Tipus	llengua, llengua morta, llengua extinta i llengua críticament amenaçada
Parlants	
105 en 2000[1] principalment a Oregon, Washington	
Parlat a	Estats Units
Autòcton de	Oregon i Washington
Classificació lingüística	
Llengües chinook	
Característiques	
Nivell de vulnerabilitat	5 en perill crític
Codis	
ISO 639-3	wac (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=wac)
SIL	wac
Glottolog	wasc1239 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/wasc1239)
Ethnologue.com	wac (http://www.ethnologue.com/language/wac)
UNESCO	805 (http://www.unesco.org/languages-atlas/en/atlasmap/language-id-805.html)
IETF	wac
Endangeredlanguages.com	1938 (http://www.endangeredlanguages.com/lang/1938)

Contingut

Dialectes

- Cascades, (també conegut com a Watlalla o Watlala) ara extingit *(†)*.
- Clackamas, avui extingit *(†);* era parlat al nord-oest d'Oregon entre els rius Clackamas i Sandy.
- Hood River, avui extingit *(†)*.
- Multnomah *(†)* era parlat a l'illa Sauvie i a l'àrea de Portland al nord-oest d'Oregon.
- Wasco-Wishram
- White Salmon, avui extingit *(†)*.

El Kathlamet ha estat classificat com un dialecte a part; ja que no hi ha intel·ligibilitat mútua.

Referències

1. Cens dels EUA del 2000 (http://www.mla.org/map_data_results&mode=lang_tops&SRVY_YEAR=2000&lang_id=883)
2. Culture: Language. (http://www.warmsprings.com/Warmsprings/Tribal_Community/History__Culture/Culture/) *The Confederated Tribes of Warm Springs Reservation of Oregon.* 2009 (retrieved 9 April 2009)
3. «Lewis & Clark—Tribes—Wasco Indians (http://www.nationalgeographic.com/lewisandclark/record_tribes_065_13_32.html)». *National Geographic*. [Consulta: 25 febrer 2013].
4. Kristian Foden-Vencil «Last Fluent Speaker Of Oregon Tribal Language 'Kiksht' Dies (http://www.opb.org/news/article/last-fluent-speaker-oregon-tribal-language-kiksht-dies/)». *Oregon Public Broadcasting*, 17-07-2012 [Consulta: 26 febrer 2013].
5. Last Fluent Speaker of Kiksht Dies (http://news.opb.org/article/last-fluent-speaker-oregon-tribal-language-kiksht-dies/?google_editors_picks=true)
6. «Honors Confederated Tribes of Warm Springs elder Gladys Miller Thompson for her contribution to preserving Native languages of Oregon. (http://www.leg.state.or.us/07reg/measures/scr1.dir/scr0008.intro.html)». *74th OREGON LEGISLATIVE ASSEMBLY--2007 Regular Session*. [Consulta: 26 febrer 2013].
7. «Zelma Smith, 1926-2010 (http://www.wsnews.org/wsnews/News/)». *Spilyay Tymoo, Coyote News, the Newspaper of the Warm Springs Reservation* [Consulta: 25 febrer 2013].
8. Keith Chu «New speakers try to save language (http://www.bendbulletin.com/article/20060730/NEWS0107/607300331/)». *The Bulletin* [Bend, OR], 30-07-2006 [Consulta: 25 febrer 2013].
9. Joanne B. Mulcahy. «Warm Springs: A Convergence of Cultures (http://www.ohs.org/the-oregon-history-project/narratives/oregon-folklife-traditions/central-oregon/warm-springs.cfm)» (Oregon History Project), 2005. [Consulta: 26 febrer 2013].
10. Aaron Clark. «USA: Tribes Strive to Save Native Tongues (http://www.galdu.org/web/index.php?odas=2818&giella1=eng)». *GALDU, Resource Centre for the Rights of Indigenous Peoples*. [Consulta: 26 febrer 2013].
11. Nariyo Kono. «Conversational Kiksht (http://elar.soas.ac.uk/deposit/kono2009kiksht)». *Endangered Languages Archive*. [Consulta: 25 febrer 2013].

Bibliografia

- Sapir, Edward; Curtin, Jeremiah. *Wishram texts, together with Wasco tales and myths* (http://www.archive.org/details/wishramtexts00sapirich). E.J. Brill, 1909. ASIN: B000855RIW.

Enllaços externs

- Nariyo Kono. «Conversational Kiksht (http://elar.soas.ac.uk/deposit/kono2009kiksht)». *Endangered Languages Archive*. [Consulta: 25 febrer 2013].
- Wasco-Wishram Indian Language (Upper Chinook, Kiksht, Clackamas) (http://www.native-languages.org/wasco-wishram.htm) a native-languages.org
- Digital Kiksht (http://archive.org/details/pdp2010-3a-StupakVoorhees), vídeo amb material digitalitzat del kiksht